

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	205 Лісове господарство
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	Лісове господарство
ТИП ДИСЦИПЛІНИ	Обов'язкова компонента
МОВА НАВЧАННЯ	Українська

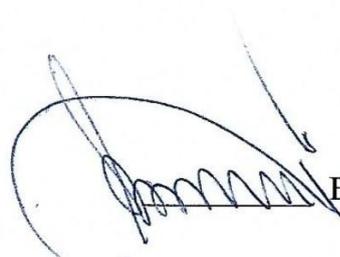
Робоча програма з навчальної дисципліни «Економіка лісового господарства» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство» / Укладач В.М. Кепко. Біла Церква: БНАУ, 2025. 22 с.

Розробник: В.М. Кепко, канд. екон. наук, доцент

Робочу програму затверджено на розширеному засіданні кафедри лісового господарства

(Протокол № 14 від 07 липня 2025 р.)

Завідувач кафедри лісового господарства,
професор

 Василь ХРИК

Завідувач кафедри підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності, професор

 Лариса САТИР

Гарант ОП, доцент

 Тетяна ЛОЗІНСЬКА

Схвалено науково-методичною комісією агробіотехнологічного факультету
(Протокол № 4 від 21 липня 2025 р.)

Голова науково-методичної комісії,
професор

 Леся КАРПУК

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 205 «ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»	5
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА»	6
6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
7.1. Лекції	8
7.2. Практичні заняття	9
7.3. Самостійна робота	10
7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	12
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	14
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	15
10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	17
13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	18

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2025–2026 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Економіка лісового господарства» для денної форми навчання виділено всього – 120 години (4 кредитів ECTS) в т.ч. аудиторних – 56 годин (лекції – 28, практичні заняття – 28), самостійна робота здобувачів – 64 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	20 Аграрні науки та продовольство	Обов'язкова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: Лісове господарство 205	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розрахункове		4-й	5-й
Загальна кількість академічних годин – 120		<i>Семестр</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4, самостійної роботи студента – 5		7-й	9-й
		<i>Лекції</i>	
		28 год	4 год
		<i>Практичні</i>	
		28 год.	8 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		64 год	108 год.
		Підсумковий контроль: іспит	

Метою вивчення дисципліни «Економіка лісового господарства» є формування і розвиток у студентів спеціальних вмінь, практичних навичок спрямованих на отримання запланованих результатів господарювання, шляхом ефективного використання трудових, матеріальних, нематеріальних, фінансових та інвестиційних ресурсів лісгосподарського підприємства і на цій основі приймати науково-обґрунтовані управлінські рішення в умовах ринкової економіки.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна навчальна дисципліна «Економіка лісового господарства» базується на знаннях таких дисциплін, як «Вища математика», вивчених на 1-му курсі та «Лісівництво», «Лісова таксація», вивчених у шостому семестрі 3-го курсу.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 205 «ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 7. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 2. Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження.

ФК 3. Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.

ФК 4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.

ФК 6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.

ФК 9. Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.

ФК 11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.

ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти

ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.

ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, застосовувати знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН 8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.

ПРН 9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.

ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА»

Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти економіки лісового господарства

Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Предмет, метод та завдання вивчення дисципліни. Місце лісового господарства в національній економіці.

Тема 1.2. Лісовий фонд, лісові ресурси. Використання лісосировинної бази.

Тема 1.3. Екологічні та економіко-соціальні основи сталого лісоуправління.

Тема 1.4. Основні засоби в лісовому господарстві.

Змістовий модуль 2. Продуктивність праці, витрати і ціноутворення в лісовому господарстві

Тема 2.1. Оборотні засоби і обігові кошти в лісовому господарстві.

Тема 2.2. Кадри, продуктивність праці в лісовому господарстві.

Тема 2.3. Заробітна плата в лісовому господарстві.

Тема 2.4. Собівартість, рентабельність, ціноутворення на продукцію лісового господарства.

Змістовий модуль 3. Економічні умови господарювання та його результати

Тема 3.1. Фінансування та оподаткування лісового господарства.

Тема 3.2. Врахування фактору часу в лісовому господарстві.

Тема 3.3. Економічна ефективність лісгосподарського виробництва.

Тема 3.4. Планування і прогнозування розвитку лісового господарства.

1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СРС		л	п	лб	інд	СРС
<i>Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти економіки лісового господарства</i>												
Тема 1.1	8	2	2	-	2	2	8	-	-	-	4	4
Тема 1.2.	8	2	2	-	2	2	9	-	1	-	4	4
Тема 1.3.	8	2	2	-	2	2	7	1	-	-	3	3
Тема 1.4.	8	2	2	-	2	2	7	-	1		3	3
Разом за модуль 1	32	8	8	-	8	8	31	1	2	-	14	14
<i>Змістовий модуль 2. Продуктивність праці, витрати і ціноутворення в лісовому господарстві</i>												
Тема 2.1	10	2	2	-	3	3	11	-	1	-	5	5
Тема 2.2	10	2	2	-	3	3	11	1	-	-	5	5
Тема 2.3	10	2	2	-	3	3	11	-	1	-	5	5
Тема 2.4	14	4	4	-	3	3	11	1	-	-	5	5
Разом за модуль 2	44	10	10	-	12	12	44	2	2	-	20	20
<i>Змістовий модуль 3. Економічні умови господарювання та його результати</i>												
Тема 3.1.	10	2	2	-	3	3	11	-	1	-	5	5
Тема 3.2.	10	2	2	-	3	3	11	-	1	-	5	5

Тема 3.3.	14	4	4	-	3	3	11	-	1	-	5	5
Тема 3.4.	10	2	2	-	3	3	12	1	1	-	5	5
Разом за модуль 3	44	10	10	-	12	12	45	1	4	-	20	20
Всього годин	120	28	28	-	32	32	120	4	8	-	54	54

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб–лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти економіки лісового господарства</i>	
Тема 1.1. Предмет, метод та завдання вивчення дисципліни. Місце лісового господарства в національній економіці	2
Тема 1.2. Лісовий фонд, лісові ресурси. Використання лісосировинної бази	2
Тема 1.3. Екологічні та економіко-соціальні основи сталого лісоуправління	2
Тема 1.4. Основні засоби в лісовому господарстві	2
Разом за змістовий модуль 1	8
<i>Змістовий модуль 2. Продуктивність праці, витрати і ціноутворення в лісовому господарстві</i>	
Тема 2.1. Оборотні засоби і обігові кошти	2
Тема 2.2. Кадри, продуктивність праці в лісовому господарстві	2
Тема 2.3. Заробітна плата в лісовому господарстві	2
Тема 2.4. Собівартість, рентабельність, ціноутворення на продукцію лісового господарства	4
Разом за змістовий модуль 2	10
<i>Змістовий модуль 3. Економічні умови господарювання та його результати</i>	
Тема 3.1. Фінансування та оподаткування лісового господарства .	2
Тема 3.2. Врахування фактору часу в лісовому господарстві	2
Тема 3.3 Економічна ефективність лісогосподарського виробництва	4

Тема 3.4. Планування і прогнозування розвитку лісового господарства	2
Разом за змістовий модуль 3	10
Всього	28

7.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти економіки лісового господарства</i>		
1	Ознайомлення з робочою програмою. Техніка безпеки. Академічна доброчесність. (https://education.btsau.edu.ua/node/1) Правові та еколого-економічні засади ведення лісового господарства на основі вивчення законодавства України.	2
2	Місце лісового господарства в господарському комплексі країни. Характеристика галузей.	2
3.	Сучасний стан та використання лісових ресурсів і зелених насаджень.	2
4.	Оцінка структури основних засобів, Розрахунок показників стану та ефективності використання основних засобів.	2
Разом за змістовий модуль 1		8
<i>Змістовий модуль 2. Продуктивність праці, витрати і ціноутворення в лісовому господарстві</i>		
5	Оцінка оборотних і обігових засобів та показників їх використання .	2
6	Продуктивність праці та ефективність використання кадрового потенціалу. Розрахунок рівня продуктивності праці при виконанні ручних та механізованих робіт.	2
7	Нарахування заробітної плати в лісовому господарстві	2
8	Формування собівартості та ціни на продукцію лісового господарства	4
Разом за змістовий модуль 2		10
<i>Змістовий модуль 3. Економічні умови господарювання та його результати</i>		

9	Основні поняття системи фінансування та оподаткування в лісовому господарстві. Розрахунок розміру збору за спеціальне використання лісових ресурсів.	2
10	Розрахунок вартості лісових земель за формулою Фаутсмана. Застосування методів інвестиційного аналізу для порівняння альтернатив придбання та оренди машин.	2
11	Визначення основних показників економічної ефективності діяльності лісгосподарств.	4
12	Планування собівартості та інших економічних показників діяльності лісгосподарств.	2
Разом за змістовий модуль 3		10
Всього		28

7.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти економіки лісового господарства</i>		
1	Аналіз нормативно-правової бази ведення лісового господарства. Законодавство у сфері ведення лісового господарства. Проаналізувати нормативно-правову базу ведення лісового господарства. Ознайомитися з Лісовим кодексом України.	4
2	Сучасний стан і перспективи розвитку концентрації і спеціалізації у лісовому господарстві. Поняття концентрації і спеціалізації виробництва. Форми спеціалізації й методика визначення виробничого напрямку підприємства. Основні і допоміжні показники при визначенні спеціалізації.	4
3	Еколого-економічне обґрунтування заходів із охорони довкілля та раціонального використання лісових ресурсів і зелених насаджень. Політика щодо відтворення та використання лісових ресурсів в Україні. Раціоналізація процедури надання дозволів щодо спеціального використання лісових ресурсів. Нові об'єкти збереження лісового генофонду в природному стані. Екологічна оцінка впливу людини на природу. Формування	4

	організаційно-економічного механізму адаптації лісової галузі до кліматичних змін. Визначення алгоритму оцінки ведення лісівництва на землях лісгосподарського призначення.	
4	Ефективність використання основних засобів. Обґрунтуйте сутність поняття основних засобів. Наведіть класифікацію основних засобів. За якими вартостями та з якою метою здійснюється облік основних засобів? За якими ознаками основні засоби поділяються на активні і пасивні? Що таке моральний та фізичний знос? Охарактеризуйте показники ефективності використання основних фондів підприємства. Як здійснюється кругообіг основних засобів? Що таке амортизація основних засобів. Які існують джерела відтворення основних засобів.	4
Разом за змістовий модуль 1		16
<i>Змістовий модуль 2. Продуктивність праці, витрати і ціноутворення в лісовому господарстві</i>		
1	Система показників ефективності використання оборотних засобів. Дайте визначення оборотних засобів. - Що таке склад і структура оборотних засобів? Поясніть цикл кругообігу оборотних засобів. Назвіть показники, які характеризують кругообіг і використання обігових коштів. Дайте визначення фондів обігу. Що входить до складу фондів обігу? Наведіть і поясніть класифікацію оборотних засобів. Обґрунтуйте джерела поповнення обігових коштів. Охарактеризуйте шляхи поліпшення використання оборотних засобів.	6
2	Основні елементи механізму державного регулювання оплати праці. Принципи і методи мотивації трудової діяльності Сформулюйте ринкове визначення заробітної плати. Від яких чинників залежить її величина? Охарактеризуйте функції заробітної плати. Назвіть та охарактеризуйте принципи вибору форм і систем оплати праці. Охарактеризуйте основні елементи тарифної системи. Наведіть форму мотивуючої оплати праці та поясніть позначення. У чому полягає принцип інформативності при	6

	мотивуючій оплаті праці? Які принципи необхідно враховувати при побудові схем оплати праці? Обґрунтуйте системи оплати праці при відрядній формі. Охарактеризуйте системи оплати при погодинній формі оплати.	
3	Розрахунок собівартості продукції комунальних підприємств щодо утримання зелених насаджень Дайте визначення поняття „витрати” та „собівартість продукції”. Що таке собівартість продукції лісового господарства? Сутнісні й класифікаційні особливості витрат. Прямі витрати. Непрямі витрати. Економічні елементи та статті калькуляції як види витрат. Елементи матеріальних витрат. Групування витрат за статтями калькуляції. Витрати на лісогосподарські роботи і послуги, виконані за власні кошти, як додаткова стаття до типової номенклатури статей калькуляції.	6
4	Особливості формування вільних цін на лісопродукцію. Охарактеризуйте особливості ціноутворення та стратегію управління цінами на продукцію в лісовому господарстві. Обґрунтуйте ціни за видами „франко”. Назвіть основні положення проведення торгівлі необробленою деревиною на аукціонах в Україні. Що таке біржа? Назвіть її відмінні ознаки. Дайте визначення аукціону.	6
Разом за змістовий модуль 2		24
<i>Змістовий модуль 3. Економічні умови господарювання та його результати.</i>		
1	Фінансування підприємств лісового господарства. Фінансування як залучення необхідних коштів для здійснення господарської діяльності. Джерела фінансування лісового господарства в Україні. Лісовий кодекс України щодо фінансування лісового господарства. Економічна сутність ренти, як особливого виду відносно стійкого доходу від певних видів власності.	6
2	Основні методи і форми оподаткування в господарстві. Дайте визначення поняття фінансування. Охарактеризуйте особливості фінансування виробництва у лісовому господарстві. Що таке економічна рента? У чому полягає економічна природа попенної плати? Поясніть принципи	6

	визначення попенної плати в умовах ринкової економіки. - Охарактеризуйте систему оподаткування лісового господарства, при якій об'єктом оподаткування є земля. Назвіть і охарактеризуйте джерела фінансування лісового господарства. Охарактеризуйте форми лісових платежів, де базою оподаткування є обсяг заготовленої деревини.	
3	Економічна ефективність лісового господарства Назвіть та охарактеризуйте види економічних ефектів. У чому полягає принцип екологічної обачливості в економіці? Чим відрізняються поняття ефект і ефективність. Охарактеризуйте базові принципи економічної ефективності лісогосподарських проектів. Поясніть зміст принципу економічної ефективності «з» та «без». Охарактеризуйте методику аналізу економічної ефективності на прикладі проекту в лісовому господарстві.	6
4	Прогнозування у лісовому господарстві та його роль у забезпеченні сталого розвитку Сутність, завдання, принципи та особливості планування лісового господарства. Методи планування та види планів. Організація планування лісового господарства. Сертифікація лісового господарства. Прогнозування у лісовому господарстві та його роль у забезпеченні сталого розвитку.	6
Разом за змістовий модуль 3		24
Всього годин		64

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час навиконання індивідуальних завдань

7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

1. Економічний зміст процесу виробництва у лісовому господарстві
2. Особливості лісогосподарського господарства
3. Поняття та складові ринку лісогосподарської продукції
4. Матеріально–технічна база лісового господарства
5. Зміст і фактори розміщення та спеціалізації лісогосподарського виробництва
6. Особливості аналізу впливу факторів на зміну рівня рентабельності виробництва

7. Показники оцінки ринкової позиції підприємства за даними його балансу
8. Шляхи підвищення економічної ефективності лісогосподарського виробництва
9. Земельні ресурси лісогосподарського господарства, їх структура, якість та види родючості з 0емлі
10. Система оподаткування лісогосподарських земель
11. Показники забезпеченості підприємства трудовими ресурсами та сезонності їх використання
12. Економічний зміст та структура фонду оплати праці
13. Система показників продуктивності праці. Фактори підвищення продуктивності праці
14. Економічний зміст та структура основних виробничих фондів
15. Економічний зміст, структура і вартісна оцінка оборотного капіталу
16. Показники ефективності використання оборотного капіталу
17. Нормування потреби в оборотних засобах
18. Економічний зміст та види собівартості
19. Групи, елементи та статті операційних витрат. Постійні та змінні витрати
20. Методи визначення собівартості одиниці лісогосподарської продукції та послуг
21. Аналіз впливу факторів на динаміку собівартості одиниці продукції
22. Резерви зниження собівартості лісогосподарської продукції
23. Валова продукція, товарна продукція і показники товарності
24. Ціна та цінова конкурентоспроможність. Фактори ціноутворення і види цін
25. Поняття та показники якості лісогосподарської продукції
26. Забезпечення конкурентоспроможної якості продукції
27. Стандартизація і сертифікація лісогосподарської продукції
28. Поняття і зміст державного регулювання розвитку лісогосподарського господарства
29. Сучасний механізм державної підтримки розвитку лісогосподарського господарства в Україні
30. Досвід державного регулювання розвитку лісогосподарського господарства в умовах розвиненої ринкової економіки

Теми ІНДЗ

1. Головні чинники, які визначають особливості лісового господарства як галузі.
2. Складові технологічного процесу, їх характеристика та принципи.

3. Лісництво як напрям смарт спеціалізації регіону: європейський досвід.
4. Лісоресурсний комплекс: проблеми та напрями розвитку.
5. Механізм розвитку лісового господарства регіону (на прикладі Закарпатської області).
6. Організаційно-економічний механізм розвитку лісогосподарської діяльності в регіоні. (на прикладі Київської області).
7. Лісове господарство як вирішальний чинник екологізації економіки.
8. Система основних показників економічної результативності лісових господарств.
9. Особливості ринку праці та вартості робочої сили.
10. Оцінка структури оборотних засобів та показників їхнього використання.
11. Сутність прибутку підприємства, його види і порядок визначення. Шляхи збільшення прибутку і його розподіл.
12. Ціни на лісопродукцію, роботи і послуги. Функції ціни. Основи методології ціноутворення.
13. Визначення середньорічної вартості оборотних коштів і розрахунок показників використання оборотних коштів.
14. Розрахунок кількості допоміжних робітників, зайнятих ремонтом лісозаготівельної техніки.
15. Методологія управління лісовим господарством на еколого-економічних засадах.
16. Напрями покращення фінансового стану лісогосподарських підприємств.
17. Правовий аналіз законодавства, яке врегульовує порядок проведення рубок у лісах. Національні та міжнародні аспекти.
18. Стан навколишнього природного середовища Київської області.
19. Диверсифікація діяльності підприємств лісового господарства України в контексті забезпечення комплексного лісокористування.
20. Екологізація лісокористування в контексті подолання глобальних екологічних загроз.
21. Взаємодія із зацікавленими сторонами згідно з FSC національним стандартом системи ведення лісового господарства для України.
22. Податкова система, як сукупність загальнодержавних та місцевих податків і зборів, що справляються в установленому порядку з підприємств лісового господарства.

23. Тривалий період виробництва, як одна з найважливіших особливостей лісового господарства.
24. Інвестиції як вид майнових та інтелектуальних цінностей.
25. Розвиток конкуренції лісового комплексу в контексті забезпечення економічної безпеки України.
26. Стан лісового господарства України та необхідність його адаптації до директив ЄС з врахуванням сучасних вимог
27. Організаційна структура управління лісовим господарством
28. Особливості забезпечення підвищення рівня продуктивності праці у лісовому господарстві.
29. Особливості ціноутворення та стратегія управління цінами на продукцію в лісовому господарстві.
30. Основні фінансові формули для дисконтування і пролонгування.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання ґрунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної роботи з використанням елементів дистанційного навчання, в тому числі в системі Moodle.

Під час лекційного курсу застосовуються репродуктивний, евристичний, дослідницький та пояснювально-ілюстративний методи (лекція-презентація, лекція-дискусія). Також застосовуються слайдові презентації. Широко використовується метод проблемного викладення матеріалу.

На практичних заняттях використовується здебільшого евристичний або дослідницький методи навчання. Заняття проводяться у вигляді практикумів з елементами стратегій критичного мислення (мозковий штурм, рольові ігри, дискусія, круглий стіл, інтерактивна групова робота). Застосування цих форм і методів дає можливість значно активізувати навчальний процес з дисципліни, систематизувати і поглибити знання, уміння та навички у здобувачів.

У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з дисципліни «Економіка лісового господарства» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувачів

здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

За умови повного виконання навчального навантаження та отримання здобувачем не менше 60 балів, здобувач допускається до підсумкового контролю – іспиту. Максимальна кількість балів, яка отримується здобувачем на іспиті – 30 балів.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять.

Оцінку на практичному занятті здобувач отримує за виконані практичні роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

Основними видами самостійної роботи є підготовка фахових доповідей, презентацій, есе, участь у командних проектах, виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень у разі усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються за виконання модульної контрольної роботи.

Відсутність студента на занятті («нб») у розрахунку середнього арифметичного значення (САЗ) приймається як «0».

У кінці семестру обчислюється САЗ всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times k,$$

де БПК – бали з поточного контролю;

САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок:

k – коефіцієнт для певного виду контролю (практичні заняття, самостійна робота – «3», модульний контроль – «1» для форми підсумкового контролю «екзамен» та «4» для форми підсумкового контролю «залік»).

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

Оцінювання з навчальної дисципліни «Рекультивация агроландшафтів методами інноваційноо агролісівництва» здійснюють за результатами поточного, рубіжного і підсумкового контролів (іспиту). Завдання поточного і рубіжного контролів сумарно оцінюють в інтервалі 0–70 балів (включно), а завдання, що виносяться на іспит, – 0–30 балів (включно).

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C	Задовільно	
64–74	D		
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point

2. Нормативно-технічна документація.
3. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії.

Технічні засоби:

1. Мультимедійне обладнання (проектор EPSON EB-E350 (2020 р.), екран проєкційний, ноутбук Lenovo V15-III (82C50057RA) (2020));
2. Програмне забезпечення: *Microsoft Office, Microsoft PowerPoint, Excel*; доступ до мережі *Інтернет*, баз *Scopus, Web of Science*.
3. Навчальні та навчально-методичні матеріали в системі Moodle.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Беренда Н.В., Троїцька О.О., Манідіна Є.А. Економіка природокористування: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища» всіх форм навчання. Запоріжжя. Видавництво ЗДІА, 2017. 200 с. <http://surl.li/pskiw>
2. Бухгалтерський облік і аудит в управлінні лісогосподарським підприємством: підручник / Ю.Ю.Мороз, Ю.С. Цал-Цалко, В.С.Ейсмонт [та ін.]. Житомир: Рута, 2019. 372 с.
3. Губанова О.Р. Економіка природокористування: конспект лекцій. Одеса : Одеський державний екологічний університет, 2024. 119 с. <https://surl.cc/itkzqc>
4. Економіка підприємства / Л.Л. Лазебник, В.В. Гурочкіна, Л.В. Слюсарєва та ін. ; за заг. ред. Л.Л. Лазебник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 426 с. <https://vstup.htek.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/4.4-Labeznyk.pdf>
5. Економіка підприємства [Електронний ресурс]: конспект лекцій для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 073 «Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: О.В. Гук. – Електрон. текст. дані (1 файл). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 93 с. <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/c11a771f-795c-428e-ad62-d105f3cde69e/content>
6. Лакида П. І., Павліщук О. П., Кравець П. В. Лісова політика : підручник. Київ, ФОП Ямчинський О. В., 2021. 280 с.
7. Міронова Н.Г., Білецька Г.А. Екологічна стандартизація і сертифікація : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2017. 139 с. https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2021/Mironova_2015_140.pdf
8. Шубалий О.М., Гордійчук А.І., Косінський П.М. Електронний

посібник з дисципліни: економіка сталого розвитку. Луцьк. 2022. URL : <https://surl.li/oolobx>.

9. Хрик В.М., Кімейчук І.В. Планування лісогосподарського виробництва : курс лекцій для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності Н4 «Лісове господарство». Біла Церква, 2025. 179 с. (Наукова бібліотека БНАУ).

10. Shevchenko Inna. Economy of enterprise : course book / Shevchenko Inna, Dmytrieva Oksana, Ministry of Education and Science of Ukraine, Kharkiv National Automobile and Highway University. Kharkiv : Brovin O.V., 2020. 131 с.

Допоміжна література

1. Державна стратегія управління лісами України до 2035 року <https://ips.ligazakon.net/document/kr211777?an=27>

2. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:210: прийнято та надано чинності наказом Держспоживстандарту України № 457 від 11.10.2010 р. <http://kved.gov.ua>.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби", затверджене наказом Міністерства фінансів України: від 27.04.2000 р. № 92 zakon.rada.gov.ua/go/z0288-00

4. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28.02.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>.

4. Замула І. В., Танасієва М. М., Шавурська О. В. Бухгалтерський облік, аналіз і аудит лісових ресурсів і витрат на їх відтворення та використання : монографія. Житомир, 2021. 257 с. URL: <https://surl.li/vzdafa>

5. Портна, О. (2023). Оптимізація системи управління виробничо-господарською діяльністю підприємств лісової галузі України. *Економіка та суспільство*, (58). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-60>

7. Сатир Л.М., Кепко В.М., Новікова В.В., Непочатенко А.В. Управління стратегічними змінами як складова аналітичного забезпечення прогнозування фінансових результатів підприємств малого і середнього бізнесу. *Економіка та держава*. 2021. № 9. С.38-44 URL: http://www.economy.in.ua/pdf/9_2021/8.pdf

8. Сталий розвиток лісового господарства: навчальний посібник для другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство» / Уклад. В.М. Хрик, В.Г. Мазепа, І.В. Кімейчук, С.М. Левандовська, О.С. Ситник. Біла Церква. 2024. 217 с.

9. Сич К., Романов Є. Формування та реалізація державної екологічної політики в умовах євроінтеграції. *Економіка та суспільство*, 45. 2022. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-40>.
10. Словник економіста та підприємця / Туренко А.М., Дмитрієв І.А., Іванілов О.С., Шевченко І.Ю.– Х. : ХНАДУ, 2018. 340 с. URL: <https://fmab.khadi.kharkov.ua/fileadmin/F->
11. Ткачів С.М., Никитюк П.А. Аналіз фінансово-господарських показників лісового господарства регіону. *Економіка і суспільство*. Випуск № 9. 2017. С. 864-868. https://economyandsociety.in.ua/journals/9_ukr/150.pdf
12. Трудові відносини під час війни діє новий закон. URL: <https://golaw.ua/ua/insights/publication/trudovi-vidnosini-pid-chas-vijnidiye-novij-zakon/>
13. Марчук Ю. М., Уварова В. І. Фінансово-економічний механізм лісогосподарування: особливості та інституціональні передумови формування. *Економіка та держава*. № 2. 2019. С.58-63 URL: http://www.economy.in.ua/pdf/2_2019/12.pdf
14. Цезар Г. Огонь Податки і контроль у сфері лісового господарства. *Актуальні проблеми економіки*. № 11 (269), 2023. С. 129-136 https://eco-science.net/wp-content/uploads/2023/11/11.23._topic_Tsezar-%D0%9D.-Ohon-129-136.pdf
15. Цегельник Н. І. Економічний стан лісової галузі в Україні та його вплив на сталий розвиток лісогосподарських підприємств. *Агросвіт*. 2021. Вип. 13–14. С. 17–24. <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=3461&i=2>
16. Хрик В.М., Кімейчук І.В., Костянюк А.Б. Оцінювання економічної діяльності та ефективності управління лісовими ресурсами філії «Білоцерківське лісове господарство» ДСГП «Ліси України». *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2024. № 4 (84), т. 1. С. 124–131. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-4-9795>.
17. Pavlishchuk O., Kravets P., Churilov A. Integration of Environmental Values into the Management System of Forestry Enterprises in Accordance with the Requirements of Forest Certification. *Ukrainian Journal of Forest and Wood Science*. 2022. Vol. 13. № 4. P. 84-95. DOI: 10.31548/forest.13(4).2022.84-95.
18. Про схвалення Державної стратегії управління лісами України до 2035 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1777-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-derzhavnoyi-strategiy-a1777r>
11. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

Адреси сайтів в INTERNET

1. Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
2. Державне агентство лісових ресурсів України. URL: <https://forest.gov.ua/>.
3. Державне підприємство «Лісогосподарський інноваційно-аналітичний центр». URL: <https://www.ukrforest.com/>
4. ДП «Ліси України»: Офіційний сайт. URL: <https://e-forest.gov.ua/>.
5. Економіка природокористування і сталий розвиток : науковий журнал. URL: <https://surl.li/tbqvoz>.
6. Економіка природокористування. URL: <https://surli.cc/ajpqcb>.
7. Інноваційна модель розвитку лісової галузі в країні. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/Boychuk/2_4.pdf..
8. Наукова бібліотека Білоцерківського НАУ. URL: <https://library.btsau.edu.ua/>.
9. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

